

Matthaeus Gerhardi   Jacobus Francus

Exercitatio Historico Philologica De Charactere Hebraeorum Sancto

Rostochii: Kilius, [1674]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn730586820>

Druck   Freier Zugang

Ru phil 1674
Matthaeus Serhardi
Jacobus Francius

כ"ש
EXERCITATIO HISTORICO PHILOLOGICA
De

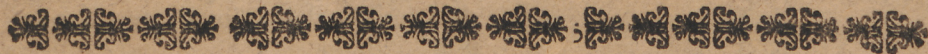
CHARACTE-
RE HEBRÆORUM
SANCTO,

Quam
Auxiliante atque Dirigente Sanctissimo
Numine, annuente veto Amplissimâ Facultate
Philosophicâ
in celeberrimâ propè Varnum Academiâ,

Præfide
M. MATTHÆO
GERHARDI,
Pomerano.

Publico Φιλομαθῶν examjni submittit
Respondens
JACOBUS FRANCUS, Fürstenbergensis
Mekleburgicus.

In Auditorio maiori
Ad diem 10 Decembr. 1674.

ROSTOCHII, Typis JOHANNIS KILII, Universitatis Typogr.

§. I.

A large, ornate initial letter 'D' in a Gothic script, decorated with intricate floral and foliate patterns. The letter is filled with a dense, swirling foliate design. The background of the page is covered in a complex, repeating pattern of stylized flowers and leaves, creating a rich, textured effect. The overall style is characteristic of late 15th-century manuscript illumination.

Ulcherrimè Chrysoftomus
Homil. 21. in Gen. ὁδε συλλαβῆ

ἔδε κεραία μία εἰ κεκμένη, ὡς
 τῇ γεαφῇ, ἣ μὴ πλὺς ἐναποκατα-
 γησιν ἐν βάθει, Neque vel
 Syllaba vel unicus apex in Scripturā
 est, in cuius profundo non sit gran-
 dis aliquis thesaurus; Verissimè He-
 bræi אֵין כְּתוּרָה אִפְּלוּ אַחֵר
 אַחֵר שְׁאֵין הָרִים גְּדוּלִים
 תְּלוּיִם כֹּה Non est in Legge

vel una litera, à quâ non montes magni dependant: Scilicet; Apicem in Sacris negligere, est thesaurum Vitæ posthabere: Literam vel Syllabam addere aut detrachere, est fundamentum salutis evertere, quo labascente, magni quoque corrunt superinstructi atque dependentes ex eo montes. Magnâ Ebræorum literæ ex tenebris protrahi volunt industriâ, majori custodiri amant curâ. Quamvis igitur Virorum Doctissimorum, Athanasii Kircheri, Buxtorfii, Thomæ Bangii, Glassii, Wasmuthi aliorumque doctissima de Literis Ebræorum extent scripta, & exasciati labores, & Antiquariorum testimonis gravissimis & Rationibus solidissimis, sacros characteres ab interitu vindicantes; non tamèn laterem lavare visus sum, qui periclitaretur si quæ obscurius promunt nunquam satis jam laudati Viri in hoc negotio Exercitatissimi, an ista majori evidentiâ proponere, aut etiam post largissimam ab eis jam peractam messem,

A 2

spici-

specilegium quoddam instituere possem . In hoc ergo, quod animi exercitiique causâ ingressus sum, studio, ut ordine iusto omnia agantur, qui juxta Rabb. effatum נפש הרבירה פורה מערכה pulcherrimum quid & quasi rerum Anima; à Nominum ad Rerum cognitionem, à Vocum Etymologia, Homonymiâ & Synonymiâ ad ipsam demum literarum Ebraeorum Naturam quantâ fieri poterit perspicuâ brevitate Disputatio hæc progredietur.

§. 2. Litera vel Literæ, Græcis χαρακτῆρες à χαραγίσσιν quod Nicolaus Fullerus (a) ab Ebr. חרש aravit, inculpsit, deducit in Rabbinorum Scholis veniunt nomine ארתורה, uti ex Elia Levit. Gramm. Ebr. notat Joh. Gerhardus (b) ארתורה vero pluralis à singulari ארתור signum à Radice Hebr. ארתור, vel potius Chaldaico Syriaca ארתור venit, accessit, ideò dictum quod literæ rem ipsis signatam in mentem vel memoriam venire faciant Buxtorf. (c) Magnum tamen discrimen est inter ארתור & particulam ארתור quorum illud signum à Rad. ארתור venit; hoc nota Accusativum vel nominativum à Radice inusitata ארתור conf. Buxtorf. l. c. & Glassius (d) ut proinde non audiri mereatur M. Joannes Gaffarellus in libro quem inscripsit. Curiosites innovytes (e) qui Genes. i. v. i. verba ארתור השמים ארתור interpretatur Characterem Cœli, ut saltem literas suas Cœlestes orbi literato obtudat; quem errorem pluribus refutavit clar. Thomas Bangius (f)

§. 3. עבריים s. Ebraeorum vocantur duplici vocis hujus significato scilicet tum Nominis Appellativi, transfluviales, (ab עבר transit) eò quod ex Assyria Cananæis transfluviali seu trans Euphratē sint illatæ in terram Canaan Athan. Kircherus (g) Wasmuthus (h) Micrahius (i) Character Ebraeorum Profanus, secundariò etiam dicitur Ebraeorum Appellativè, quod Cuthæis s. Idiotis vel Samaritanis transfluvium habitantibus sit ab Esdra ex odio relictus; tum Nominis Proprii, Hebrææ, nempe à Populo Hebræo in quo usus illarum fuit. Quod vero ab Hebero etiam præcipue עבריים nomen trahant non contemnenda est sententia, cum in hujus familiâ sint servatæ & propagatæ Nic. Fullerus (k) Hoc quidem negat M. ille Hugo Grotius (l) quando in-

(k) Miscell. S. l. 4. c. 4. (l) ad c. ii. Genes. & notis ad l. i. de vera Relig. Christ:

(a) Miscell. S. l. 1. c. 5.
(b) in Gr. Harm. c. 1. p. 12.
(c) Lex. Ebr. sub rad. ארתור & L. Chald. Syr. P. 43.
(d) Philol. S. l. i. Tr. 3. sect. 1. p. m. 196.
(e) de Sculpt. Talismann. Persarum, Horose. Patriar. & Leitura Stellarum.
(f) in Cælo. Orient. Exercit. II. p. 139. seqv.
(g) Oedip. Egypt. part. 2. Class. i. Duquis. 3. §. 3.
(h) Vindic. S. part. 1. sect. 1. §. 2.
(i) Synt. Hist. Eccles. quæst. 9.

inquit; *Lingua Hebræa est Lingua עברית advenarum è Chaldaea.*
Hæc enim origo nominis Hebræorum, non ab Hebero vid. Jos. 24. 2. 3. Lin-
gua igitur illa Hebræa Abrahami & ejus posterorum incolatu in Cananæa,
ad Cananæam semper propius accessit nec differt à Punicâ nisi Dialecti qui-
budam proprietatibus ut à viris eruditissimis ostensum est. Quare verius
primævam linguam nullibi puram extare, sed reliquias ejus esse in lingua
omnibus. Verùm frustra: Rationes quas subnectit illud non evincunt;
Hebræorum nomen & derivari ab Appellativo עברי transflu-
viales & à Proprio Heber, non sunt ~~augere~~ sed optimè simul stare
possunt. Quod lingua Primæva in dubium vocitetur nihil contra
Etymologiam nominis; tùm etiam Linguam Protoplastorum in
Heberi familia servatam fuisse, luculenter satis tam ex Historiæ
monumentis quàm S. literis evincunt quos citat. Clar. Aug.
Pfeiffer in Fasciculo Dissertat. Philolog. [m] Porro Linguam He-
bræam non differre à Punicâ nisi Dialecti proprietatibus, reclamant
non vulgares autores, qui Punicam jam interlapsam proximè ad Sy-
riacam accessisse existimant, quos vide in Aug. Pfeiff. Dissert. supra
cit. quod probari etiam potest non solum ex Vocab. Karthago sed
etiam ex literatura Phœnicum seu Punicâ quam Athanas. Kircherus
(n) tradit maximè affini Samaritanorum literis, unde & Joh. Ger-
hardus [o] eundem pro Samaritanorum Characterem venditat quem
Ath. Kircherus Punicum facit Si jam juxta Grotium Ebraica Lingua
non differret à Punicâ nisi quibusdam Dialecti proprietatibus tunc
non fuisset ab illa diversa Lingua; sicut diversæ Græcæ L. Dialecti
non constituunt aliam atque aliam linguam. At Ebræa Lingua,
& Syriaca, (cui proximè accessisse jam evictum) sunt omnino di-
versæ. E. Et posito Linguam Ebræam non fuisse aliam à Linguâ,
Punica, quomodo D. Augustinus, qui inter Pœnos Episcopalem se-
dem habuit, circa annum 1900 post primum Phœnicum in Lybi-
am adventum, eorumque linguæ peritissimus. Ebraicam tamen lin-
guam intelligere non potuit? Ruunt E. assertiones Grotii, Ruit
quoque negatio, Lingv Ebræam non derivari posse ab Hebero.

§. 4. *עברית* porro tales sunt vel propriè
 vel impropriè; aut ex opinione quorundam; aut revera tales. Ita
אורייתא s. Literæ vocantur Literæ Hieroglyphicæ Ægyptiorum,
 de quibus Samuel Andrea (p) Justinum Martyrem, vel etiam Au-
 torem quæst. & Respons. ad orthodoxos (q) ita loquentem inducit:

A 3

Astro-

(m)

Diff. 6. as-
 seri. 2. Thef.

(n) Oedip.
 Eg. l. 6.

D. 4.

(o) in Gr.
 Harm. p. 6.

(p) in Exam.
 Cabb. D.

Mori p. 79.

[q] quæst.

25.

(r) in Elog.
theatr. p.
110.

(s) l. 1. Hie-
rogl: 59.
conf.
(t) Oed.
egypt: part.
2. & 3.

[u] l. 1. de
orig. S. Sa-
eræ c. 11.
(x) obelisci
Pamphil.
l. 3. c. 1.

Astronomia & Astrologia & Geometria apud Egyptios χύδαλα ἢ καὶ
πῆλα καὶ ἀνοξεῖα μαθήματα s. viles, humiles & vulgares disciplinae
habita sunt, adeoque Moyses magis literis Hieroglyphicis imbutus est, apud
Egyptios quae in honore erant; Et Enguicennensium Dux Ludovicus Bor-
bonius (r) Effusa coelatusque imaginibus maximè usi sunt sapientes Egy-
ptiorum, qui non alius literis, quàm figuris animalium arcana Philosophiae
Theologiaeque dogmata exprimebant, & ad recondita hujus sapientiae
ostentationem ejusmodi, quas sacras vocabant, Apulejus notius ignorabiles
appellat; quia vulgò erant incognita, illasque templorum valvis pyrami-
dibusque insculpebant, unde dicta Hieroglyphica οὐκ ἔχοντες γλῶσσιν,
quod est sculperè, abstrusa mysteria sic exponentes, palàm, ut ab imperi-
terum tamen oculo, captique removerent, ut τὸ ἀδύνατον seu quod fieri
non potest significarent, pedes hominis in aquis ambulantes, aut absque
capite ingredientem pingebant &c. conf. Orm(s) & Athanas. Kircher9 (t)
Ut verum sit, eum qui Hieroglyphi nominis Etymon aut informationem per-
spicit nihil aliud nisi τὸν ἱερὸν γλῶσσην intelligere. Unde Budaeus ea vult
sacra quaedam esse monumenta, non literis, sed sculptis rerum animalium-
que figuris significantia. Malunt alii penitissima quaedam esse rerum, vel
sententiarum, aut etiam Verbarum signa, quae literarum instar sensum men-
tus exprimunt aut res faciendas indicunt, aut factas posteris indicant Cle-
mens Alexandrinus l. 3. Stromatum, cum de multiplici Egyptiorum scri-
bendi ratione differit, tres facit Hieroglyphorum species; symbolicarum,
inquit, una propriè loquitur per Imitationem; alia vero scribitur velut
Tropice, alia sumitur aperte: Allegoricè tertia per quaedam enigmata.
Hæc paulò fusiùs ex Borbonii Palatio Eloquentiæ recitavi quidem,
quæ tamen satis, docere possunt, quid de literis Hieroglyphicis sit
statuendum; scilicet, nomen אֱלֹהִים illis quidem rectè tribui,
at improprie. Sunt enim quidem juxta Borbonium signa rerum,
& conceptuum, non tamen Mediata qualia propriè dictæ Literæ, sed
Immediata. Multo minùs עֲבֵרִי s. Ebræorum Literæ vocari
possunt, licet enim Moyses illis imbutus fuerit, & Johannes Nierem-
bergius (u) Sethi columnas talibus figuris Hieroglyphicis insculptas
fuisse contendat: Prius enim nihil probat; Nierembergium
vero Athanasius Kircherus (x) refutat.

§. 5. Firmiter quidem etiam sum persuasus Literas Adami
posterorumque ejus easdem esse cum literis Ebræorum, neutiquam
tamen

tamen agnoscere possum pro genuinis, Adamiticis vel Jacobi Bonavent. Hephurni in libro quem inscripsit Auream Virgam Pontif. Pauli V. privilegio confirmato vel Laurentii Scraderei (aa) vel Angeli Rocchæ à Camerino (bb) quoniam dicti autores sibi ipsi non constant, ut videre est ex Thom. Bangii Coelo Orientali(cc) neque Angeli Raphael literas, quas claudius Duretus(dd) appellat Character. de L' Angle Raphael quem etiam privatum Adami Præceptorum facit; in cujus gratiam alligari possent Rabbiorum testimonia quæ tradit Athanas. Kircherus(ee) Coincidere enim ferè cum Kircheri Adamiticis figuris, patebit illi qui Tabulam Kircheri loc. cit. & Cælum Orient. Bangii l. c. oculis suis lustraverit. Neque quas filiis Sethi Angelus Rocchæ à Camerino loco cit. & Laurentius Scraderei loc. cit. tribuunt. Illarum enim figuræ coincidunt similiter cum literis Adamiticis quas ipsi antea tradiderunt, nisi quod transpositæ sint; vel etiam, præsertim quas Rocchæ loc. cit jam Adamo, jam posteris Sethi jam Moysei tribuit parùm discrepent à Samaritanis; Bangius(ff) Henochi literas publicavit Johannes Augustinus Pantheus venetus Sacerdos(gg) verùm ab hoc recedit Jacob. Bonavent: Hephurnus(hh) ut autorum discordia difficilè fidem invenire videatur. Nullis præterea rationibus suffultum esse vel Pantheum, vel Duretum(hh) Henochici Characteris propugnatores, expressè testatur, Clariss. Thomas Bangius(ii) quem Per-admodum, Reverendus atque Excellentissimus Dnus D. Mullerus, Dominus Præceptor Fautor atque Promotor filiali observantiâ æternùm colendus; in hoc studiorum genere cultissimum laudat(kk) Huic subscribit acutus Scaliger(ll) Thesci, Rochæ, &c. nova Alphabetæ, Imperiorum hominum commenta reputans; nec longius ab his recedit Athanas. Kircherus(mm) suppositos enim eos Characteres redarguit; Porro planè fabulosos Judæos & Henricum Cornelium Agrippam, non saltem veneficum declarat Samuel Andream(nn) cuius verba(oo) hæc citat: Apud Hebræos plures characterum invenio modos, quorum unus est antiquissimus; Scriptura videlicet antiqua, quæ nisi sunt Moyse & Prophætæ, cujus forma nemini temerè revelanda est. Nam quibus hodiè utuntur literis, ab Esdrâ institutæ sunt. Est enim apud

ll) l. 4. Epist. pag. 444. (mm) in prodromo Copto c. ult. p. 222.
nn) Exam. Cabbal. Phil. D. Mori. p. 135. oo) de Cæl. literat. l. 3. c. 30.

(aa) in Monumentis Italicæ p. 146.
(bb) in Biblioth. Vaticane comm. p. 79.

(cc) Exercit. II. p. 101.

(dd) in Tr. Thresor des Langues

(ee) Oedip. Egypt. sy nr.

i. Gymn. Hierogl. Disquisit. 3. Class. 2.

(ff) l. c. p. 129.

(gg) in l. quem inscripsit Vo-

archdominæ contra Alchimiam

hh) loco superius cit.

ii) loc. citatus p. 127. (kk) in Jesu

Pariente Tit. 53. de forma

Crucis 3. Christi.

(pp) Oed. eos Scriptura, quam vocant Caelestem (à quibus Athanasii Kircheri (pp) Egypt: l. c. Character Malachim parum discrepat) quia inter Sydera collocatam & figuratam ostendunt; non secus atq. ceteri Astrologi signorum imagines, stellarum lineamentis educunt; Est etiam quam vocant Script. Melachim b. e. Angelorum S. Regalem [Huic Kircheri, Mysticus respondet, & facile in sua principia. resolvitur quæ Joddim sunt e. g.] Aleph sunt 4. jod. Nam R. Abraham filius David in Lib Jetzira tradit Jod esse principium literarum omnium, Et est alia quam vocant Transitus fluvii. Hujus Cornel. Agrippinæ traditionem de Caelestium Literarum figura reassumit Johannes Gaffarellus Gallus loco superius cit. sed argumenta quibus sententiam suam probare conatus est scil. ex Jesa. c. 34. v. 4. Genes. l. v. l. Psal. 19. s. Rom. 10. v. 18. an- nihilavit Clar. Thomas Bangius (rr) ut nullo modo in censum Ebraeorum Characterum venire queant. Fictitiæ enim sunt omnes, præcipuè Caelestes Agrippæ, de quarum commento & ipsi autores fovent concordiam discordem scilicet, alius stelle fixæ æquivalent Consonantibus, Planeta vocalibus; alius Cælum est, liber quidem; Erroneæ verò stelle calami animati, ex quorum conjunctione, oppositione, delineatione aliisque motibus quedam veluti futurarum rerum voces in Cælo formarentur, quas solus ille nosset, quem DEUS ingeniiq. bonitas atque genii proprii assistentia hæc doceret; ut hæc verbis Athanasii Kircheri l. c. ss] Disquis. 3. §. 4. (ss) recito. Neque quicquam pro Agrippa vel ejus Hyperaspidi Gaffarello facit, quod à Sanctis Patribus Magorum Dux stella Lingua dicatur & à Sybilla Iero Phar & à syph & ipsum Cælum ab Ambrosio cæterisque Liber, in quo quidem mortales quæ sui sunt muneri & legere possint & discere. Ludovicus Borbonius (tt) Tropice enim omnia dicuntur, & pariter accipienda sunt; & αὐρορα quoque, non veræ Caelestes literæ quales sibi fingit Gaffarellus; aut etiam Meteora Ignita, Sennertus (uu) Conimbricenses (xx) fuerunt, quæ in aere Julianus Apostata ex stellarum congerie artificiosè conflata verba legisse fertur οὐρανὸν καὶ περὶ τοῦ Ἰουλιανοῦ ἀναγράφεται Hodie Julianus in Perfide occiditur. Borbonius (yy) Transeant igitur Agrippa cum Gaffarello; neque enim Caelestes Literas pro Ebraeorum Literis venditabant; Literæ Ebraeorum doceri atque disci ab hominibus debent ac possunt; Agrippæ Caelestes verò literæ non nisi Genii assistentiâ doceri aut disci possunt ut ipsi sua sponte profitentur; quia scilicet

scilicet non nisi in Ingenio Agrippæ & Gaffarelli & aliorum suorum
Assectarum, revera dantur.

§. 6. Siquidem Lingua & Character ejusdem Linguae eo-
dem ut plurimum gaudeant jure; idem etiam hic obtinere vide-
mus. Vocab. עברי latè accepto, idem & Syriacæ & Chaldaicæ
& Samaritanæ non saltem linguae sed & Characteri tribuitur. De Sy- (a) Philol
riaca Glassius (a) Verùm rem ipsam explicat Clariss. Hottingerus Sp. 236
(b) inquit quod Hebraicæ Linguae, [par ratio de Characterè] (b)
nomen Syriacismo tribuitur, id factum improprie. De Chaldaicâ Smegm. O-
iterùm Hottingerus [c] Chaldaica & Syriaca antiquitus eadem e- rient. sect:
rant Lingua. E. eodem quoque jure Chaldaica quo Syriaca no- 1. c. 8.
men Ebræorum sibi requiret: & quâ ratione אותיות עבריים c) l. c. c. 3.
competere possint & Chaldaicæ & Syriacæ Literaturæ ad oculos pa- § 30.
tet ex Characterè hodierno Chaldaeorum Estrangelo quem usur-
pare licet ex Augusti Pfeifferi Jaropffer. Samaritanus Character
Rabbinis passim venit nomine עברי quia, cum Rabbinismo
& Samaritana Lingua ex Hebraismo & Chaldaismo mixta Hot-
tingero (d) ab Ebræis Literaturam חל f. Profanam & Civilem
mutuata est; Verùm, uti dictum non Ebræorum Character
שקרו f. Sacer & Assyriacus, quo V.T. ab ipso Deo consignatum
legimus; sed saltem חל f. Profanus & Aramæus, qui etiam
Libanicus, & Babylonicus, item Civilis, cujus usus comuni-
or & vulgatio in terrâ Canaan diu obtinuit tam in exemplaribus
Legis, privato tantùm usui destinatis, quam præcipuè in commerciis, e) Vindic.
& cudendis monetis, inde jam à tempore Abrahami Profelyti inter Hebr. part. 1.
Canaanæos Wasmuthus (c) Athanas. [f] Kircherus. Sect. 1. p. 51.
§. 7. Tandem ad ipsum Characterem Ebræorum Sacrum, (f) 1. su.
genuinum protoplastorum ab Adamo ejusq; posteris inventum & a præcit. Dis-
Moyse vindicatum accedimus. Dicitur עברי potissimum quis. 3. §. 1. 2.
quia in Heberis posteritate Servatus; item שקרו quod isto Sacra
V.T. dogmata sint conscripta; item כתוב מרובע Scriptura qua-
drata, à figurâ quam præ se fert Quadratam; ad discrimen חל seu
Profanæ quæ ruditer picta Cuthæis f. Idiotis relinquebatur. Non
enim antiquitus Characterem חל seu Profanum & Samaritanum,
ab Ebræorum שקרו essentialiter, sed tantum accidentaliter
distinctum fuisse, magno animo asserit Athanasius Kircherus (g)
& Nicol Fullerus (h) Ita ut arte & ingeniosè, majori nitore de-
picta

picta figura מרובע f. Quadrata facta sit Character קרשׁ qua omnes libri Prophetarum, non saltem Libri Legis juxta quosdam, conscripti extiterunt à Moysè usque; Rudis verò Character, Profanus factus. Sacer & Profanus Athanasio Kircherò (ut brevibus dicam:) veniunt nomine Assyriaci Characteris; eosdem enim unum fuisse reputat, cum Abraham adhuc viveret in Assyrià. Alia tamen ratione Character קרשׁ hodiè vocatur Assyriacus; Non quidem juxta Capelli, Waltoni, Scaligeri & aliorum sententiam quod ex Ebræo vetusto in alium Assyriacum ab Esdra scriba mutatus sit, in eum scil. Assyriarum quem Esdras ab Angelo acceperit; sed quod post reditum Hebræorum ex Assyria, ex captivitate Babylonica, Vulgo demum factus sit notior, Profano Cuthæis, f. Samaritanis ex odio concessio. Character E. עברי strictly sumpto vocab. ite קרשׁ & מרובע & אשורי Item Biblicus sunt & erunt Synonima: de quibus Athan. Kircherus l. c. Wasmuthus l. c. Dillherrus (iii) Hottingerus l. c. (k) & alii

(i) Eclog.

Syr. Dist. 1.

(k) c. 3 §.

16.

(l) in li-

bello de Re-

rum Inven-

toribus ex e-

dit. Justini-

ani. Ebræ-

ensis Episco-

pi parisi. d.

1520.

(m) l. de

Communi

ratione Lin-

gu p. 43.

(n) in Voce

Adam

ooo] in de

monumen-

tis Italiae p.

146. seq.

S. 8. Ex hætenus dictis jam primo licebit colligere, quomodo arcienda sint, quæ tradunt Johannes Matthæus Lunensis Etruscusi [1] de duodecim; & Laurentius Scradere loco supra cit. de viginti quatuor, ex octo columnis quadratis in Biblioth. Vatarum Inventis; literarum primis Inventoribus. Plerique enim ex illis non sunt, aut verò, si sunt Inventores; non tamen inter primos Literarum Inventores recensendi.

S. 9. Ebr. Characteris Inventorem primum agnoscunt Adamum, Viri Doctissimi, Bibliander [m], Suidas [n] Laurentius Scradere [o] Postellus [p] Franciscus, Sacchinus [q] Alstedius [r] Joannes Stephanus Menochius [s] Pinceda [t] Athanasius Kircherus [u] Thomas Bangins l. supra cit. Wasmuthus, Buxtorfius & alii ab his citati. Ex Rabbiorum testimonii audiamus saltem unum vel alterum quæ etiam in suam sententiam adducit Clariss. Hottingerus (x) R. Gedalia (y) Zemach David p. 1, 5, 6. & not. Vorstii p. 198. Adamus summa fide de posteris tradidit quæ à DEO ad seros propaganda nepotes accepe-

(p) præfat. lib. de Phœnicum Literis (q) in Protrepico edit. diling. 1626. (r) Chronol. 28. orig. pag. 283. (s) lib. 3. de Rep. Ebr. c. 1. p. 619. (t) de Rebus Salom. l. 3. c. 27. (u) Obel. Pamph. l. 1. c. 1. p. 3. (x) in Smegm. L. Orient. c. 8. Sect. 1. (y) p. 91.

ceperat, Sermone Ebræo: & Inchaup. 5. Adamus fuit omnis literaturæ peritissimus. Neque omnino de nihilo est F. M. B. ab Helmont Sulzbazi (z) doctrina, probare satagentis, ipsam Naturam Adamum literas docuisse; Literis enim Ebræorum plerisque ineff magna conformitas cum rebus ipsis; sic, unci figuram habet & uncum simul denotat, א Camelum significat, & Cameli gibbus præ se fert. ד Deus, dentis figuram habet &c. Ut non immerito Literis Ebræorum applicari possit illud Rabbinicum חֵן בְּדָבָר quod sint filia Vocum, imò filia rerum, conf. Glassium (a) Dilherum (b) & quos ibi allegatos invenies autores. Apud Becmannum (c) Latinos vili occasione; Avium aliarumque rerum literas suas invenisse & complevisse legitur, quidni Adamus omnium hominum sapientissimus, ex nomenclatura omnium rerum, ansam arripuerit Literas pingendi, quæ ita vocem, quemadmodum vox conceptum, præ se ferrent: *מאן־גִּבּוֹר־אֵל* certè Patriarcha non *מֵן־מָוֶן* tamdiu sine mente aspexit, potius de eo quàm maximè sollicitus fuit, quomodo posteris concredita bona etiam literis conservaret: Et hæc quoque causa fuit quare Sethus Adami filius & discipulus duabus columnis sacra insculpsit; Josephus (d) Quali autem Characterè, annon Adamitico? Rectè certe & gravissimè Buxtorfius (e) *portentosum pronunciat, unius mentis & rationis esse omnes homines participes, & tamen noneadem quoque Lingua homines mentes & voluntatem suam inter se in vicem communicare*, pariratione etiam portentosum fuisset, unam linguam pluribus Literis exprimere; Adami Character & Posterorum Character unus certe erit character, & ille quo Sethus Columnas implevit & informavit idem fuit Adamiticus. Tùm præterea Jacobus Lobbettijs Leodicensis Jesuita. (f) de characterè Caini quo notatus fuit, tradit Gilbertum Genebrardum statuere, Cainum nota litere *N* insignitum fuisse; quamvis juxta M. Joan. Fridericum Nicolai (g) Genebrardus non *N* sed *מ* ex traditione Rabbinorum notam Caini, deputaverit. Nam Verba *מִצַּחַר* (h) hæc sunt *מִצַּחַר מִשְׁמוֹ חֵן בְּדָבָר* impressit ipsi literam ex nomine ejus *br*: Memon. in fronte ejus Hæc nec. Sed quicquid sit sive *N* sive *מ* fuerit nota Caini, utraque testaretur, Literas Ebræorum jam ante Cainum, h) Com. ad fuisse ab Adamo Inventas; Adamum enim Spiritus S. illas docuit, Genes. cap. i.

- quibus postea Nomen DEI proprium & Sanctissimum & gentibus ineffabile Fullerus (i) Lapidibus suo digito, & gemmis per Bezaliëlem artificem esset impressurus, (k) Non Ergo isti Auctores qui literas Ebraeorum partim Adamo, partim posteris Adam tribuunt veluti Inventoribus, dum posteros faciunt Inventores, Adamum primum Inventorem negare posse, vel unquam negare constituisse reputo. Ut pro Adamo Inventore primò Ebraeorum Scripturæ, non contra istum militare jam possint, quæ ex Elmaciono Arabo Hottingerus (l) Dicit Sapiens Phrison, Sethum Inventorem esse literarum sive elementorum scribendi, eademque in Lingua Ebraicâ monstrasse; Quæ eadem verba etiam Clariss. Hottingerus l. c. reperiri ait: apud Svidam & Theodoretum (m) & Simson. (n) Item cum Henochus legitur primus fuisse calamographus, Arithmeticæ studiosus (Literis enlm Judæi numerum exprimunt) ut & Grammaticus, quemadmodum expresse de eo Cedrenus (o) *Ἐν ᾧ τὸ πρῶτον ἐκείνου μαθητὴς διδάσκει* conf. Aug. Pfeiff. (p) & alii. Hæc omnia Adamum Inventorem primum Ebraeorum Characteris, satis evincunt. Adam, etenim fuit Præceptor, Posterius Discipuli ut Canit D. Emanuel Thefaurus Patrius Taurinensis Comes & magnæ Crucis Eques Sanctorum Mauritii & Lazari (q) de Adamo: Extypo prototypus fio; Rex sine urbibus, dives sine auro, sine Magistro eruditus Ludum aperui. Tot nactus auditores quot homines. Et causæ sociæ non subordinandæ neque opponendæ sed coordinandæ erunt. Placet propterea, illud Vicelii (r) dictum: Si scripsit Henoch, his profectò literis scripsit, quas postea ab Heber filio semi Hebræas appellavere.
- S. 10. Quomodo verò Literæ istæ ab Adamo inventæ ad Hebræos & quidem usque ad Moysen sunt propagatæ, & quæ causa, vel Ratio nominis Hebræorum? Resp. *עברית* ab Hebero potissimum appellantur, hac quidem ratione, quâ Heber, qui non interfuit structuræ Turris Babylonicæ. Aug Pfeifferus in Fascic. Disp. D. de Lingua Prim. assert. 2. linguam & literas Ebraeorum à Noæho tunc adhuc in vivis acceptas tanquam thesaurum pretiosissimum servavit & ad posteros ultimos familiæ suæ propagavit; Eos autem saltem qui futuri essent ex Genealogiâ Christi; Reliqui enim hujus Linguae & Characteris Ebraeorum non adeò magnam curam habebant, sed negligebant potius; ut Lingua & Character Ebraeorum pro
- nota

nota veræ Ecclesiæ V. T. accipi potuerint. Hæc ut eviden-
 ter constent, notandum: Ab Adamo (qui primus fuit summus sa-
 cerdos prototypus Christi D. Lyserus) (s) usque ad Noachum (s) in Trif-
 ante diluvium, & post diluvium à Noacho usque ad Aaron, ex Hie- folio Vere
 ronymo; D. Wolg. Franzius (u) jure primogenituræ ali- Relig. Adam
 cuilibet sacerdotium obtigisse Genes. 49. 3. conf. Seldenus, Abraham.
 Cunaus, Carolus Sigonius de Republ. Ebræorum & Seldenus de & Isra-
 successione in Pontific. &c. qui fungeretur isto sacerdotis munere el. Disp. 1. §.
 certo ad id à Deo destinato loco, Franzius (x) ad ejus ades reli- 30.
 qui velut ad templa & aras convenirent Genes. 4. v. 3. & 14. sacrificia (u) in Sch-
 offerentes. Hottingerus (y) Primogeniti enim Sacerdotes pro- Sacrif:
 missionem de promisso Messia custodire debebant: quemadmodum Disp. 8. Th:
 postea Judæis concredita fuerunt elogia Dei, ut nostris inviolata tra- 17.
 darentur manibus Rom 3. Idque in ea lingua quâ accēperant, scilicet (x) l. c.
 Hebræa Hottingerus. (z) Hinc factum ut primogeniti summi sa- Disp. 7. Th-
 cerdotes ut plurimum vel præcipue ex Genealogia Christi qui erant, 1. 2, 24, 42.
 servaverint summâ cura linguam Protoplastorum & Characteres sequ.
 quibus traditiones de sacrificiis ritè peragendis ab Adamo accepe- (y) in
 rant consignatas. Micrælius Synt. Hist. Eccles. quæst. IX. Josephus Smegm: O-
 (a) Bangius (b) ex Possevinii & Sixti Senensis Bibliothecis. Quæ rient: c. 8.
 etenim Mysteria prædicare debebant, illorum quoque curam
 præcipue gerere debuerunt; At verò non alia lingua atque Cha- z) l. c. Sect. 1.
 ractere quam Ebræorum id factum, insimul magno animo atque
 constanter afferit Athan. Kircherus in Oedipo Ægyptio (c) in
 suam sententiam allegans Hieronymum, Augustinum, Cypria- (a)
 num, Eusebium, Athanasium, Origenem, Tertullianum multosq; l. supra cit:
 ex Rabbiniis. Tum id evincit ipsa praxis Patriarcharum quæ legitur [b]
 in sacro Codice, Laban ex eadem familia qua Abraham ortus, non in Cæl. O-
 tamen eandem cum Abrahamo Patrum linguam retinebat; Genes. rient Exerci:
 31. 47. quæ causa? annon quod Abraham in Sacerdotem Fran- u. quæst. 8.
 zius, à Deo esset electus & vocatus è Chaldaea terrâ Idololatriæ, p. 130.
 Studiosissimeque Linguam Protoplastorum & Characterem quibus (c)
 promissio Messia prolata & conscripta erat, custodiret, Laban verò nō Gymnas: Hi-
 rem, idololatra factus: Dein etiam quem in finem Patriarchæ in ten- erogl: Dis-
 toriis segregari ab aliis & seorsim habitabant? Abraham & Isaac quisit: 3.
 sub Quercu in Valle Mamre Genes. 18. & Christoph. Heidmannus
 B3 Wolf

(d) Wolf, Frantzius (e) Hottingerus (f) Jacob in Suchot Genes.
in Palæst. S. 23. Scilicet causam dicit Nicol. Fullerus (g) ut gentibus innotesceret,
c. 3. §. 42. Deum Abrahamum & semen ejus in populum proprium ac peculiarem.

(e) ex omnium gentium numero sibi delegisse & innumeris penè modis tan-
in Sch: Sa quam multiplici vallo circumdato etiam lingue usu arcere & prohi-
eris. Diff. 4. bere velle ab impiarum gentium societate ac conversatione Deut. 7. 2.
Th: 17. 3. 4. §. 6. Abrahamum quoque secessione ista se suisque ab Idololatrarum.

(f) consuetudine familiaritate cavisse, quia Idololatriæ periculum familiæ suæ
in Sch. Sacr: ex conversatione Cananæorum videbat; Item Nonne rectè dictum est à
D. 4. 15. 17 quodam, societatis humanæ vinculum esse rationem & orationem? Atque

(g) ita necessariò fatendum foret, quos Deus olim linguarum confusions bene-
Miscell. S. l. ficio, quasi firmissimo muro discusserat, facileque evitandos reddiderat,
4. c. 4. Abrahamum commune ejusdem lingue usu proprius sibi conjunxisse, &
persosso, imò diruto muro isto sibi quidem difficilius evitandos, posteris au-
tem inevitabiles prope modum effecisse. Hæc de Lingua Fullerus; De

Charactere Ebræorum par sit ratio. Præterea quod Lingua &
Character Ebræorum primævus notà Ecclesiæ V. T. fuerint & ad Moy-
sen usque imò ad ultima V. T. tempora servata sint: ut jam ex dictis,
ita etiam exinde probatur quod scil. Deus voluerit vocari Deus He-
bræorum. Nam quod Admodum Reverendus atque Excellen-
tissimus D. Augustus Varenius Dn. Præceptor atque Promotor

(h) summè colendus gravissimè notavit [h] primus qui splendido &
in Decad: glorioso nomine in Scripturis salatur post caput Heberum Abraham
Mosai: lib. Genes. 14. 13. secundus, Joseph. Genes. 39. v. 14. & 17. c. 41. 12. } Terrus
יְהוּדָה Dec: Jonas c. 1. 9. Præter hoc illustre trifolium Ebræorum, indefinitè ferè poni-
7. Loc. 1. tur in Legibus pro Individuo vago gentis Hebrææ. Inde in plurali gentem
ipsum ab Eber descendente notat, quæ Judæorum postea & Israelis no-
mine venit. Sed & post Exodum à Philistæis aliisque populis hoc nomine
gens Judæorum discreta fuit & nominata. Quæ si sepius re-
volvās atque perpendas, observabis (1) omnes qui nomine

Heberi veniunt aut fuisse ex Genealogia Christi, aut etiam typum.
[2] Deum illorum se præcipuè vocasse Deum ex quorum familia
Christus nasciturus erat quivè typi Christi fuerunt. (3) Illam fami-
liam verò esse Heberi & Judæorum. Deus enim vocatur Deus He-
bræorum Exod. 7. v. 16. quod Chaldæus expressit, Deus Judæorum.
(4) Hebræorum gentem cujus Jehovah Deus vocatur, ab Hebero

usque

usque distinctam ab aliis & veram fuisse Ecclesiam Dei. (5.) Quibus
verò à gentibus distingui potuit, inter alia etiam fuisse Linguam &
Literaturam Heberi, quæ Heber à majoribus acceperat; quæque
in familia Heberi tantum servata erant, in qua Heberi Lingua et-
iam Benedictio generis humanæ, promissio Seminis benedicti pro-
mulgata erat, Reliquorum vero gentium Lingua Pœna Turris Ba-
bylonicæ exstructæ fuerunt & Maledictio. (6.) Omnia ista quibus
Heberi Ecclesia discerni potuit ab aliis, etiam servata fuisse usque
ad Jonam Prophetam & ulterius siquidem & Jonas Hebræus voca-
tur, cujus Jehova Deus est. Linguæ E. & per consequens etiam Characte-
rem Eberi quem Noah à Mathusalem Adami discipuli, ore; à Noaho
vero Heber hauserat & didicerat; ad usque ultima Judaicæ Ecclesiæ
tempora servata fuisse; quod fuit probandum.

§. 11. Manet E. Hebræorum Characterem Sacrum & Bibli-
cum ab Adamo inventum ad Moysen imò ulterius servari potuisse,
& servatum esse; Et Characterem Adamieundem esse cum Bibli-
co & Mosaico, hoc saltem discrimine quod Adam Characteres in-
venerit, Moyses vel etiam Deus eos vindicaverit, pristino nitori re-
stituerit, aut si mutatio facta, non quoad essentialia, sed tantum ac-
cidentalibus mutaverit; juxta Athanas. Kirch. loco suprà citatò. Cui
adstipulatur Thomas Bangius (i) in suam sententiam allegans
Don Josephi Antoni Gonzalez de Salar Equitis Hispani (k)
Verba: Moyses non Literarum Auctor, sed Vindex. qui rudes &
inconditos Characteres antiquos post diluvium fatiscientes, in aptio-
rem formam & usum concinnavit cujus ὁμοψύχον jactitat similiter
esse Mallinckroth de Nat. Lit. c. 2.

§. 12. In contrarium abeuntes, quoniam aut nullis nituntur
solidis fundamentis, aut jam satis veritatis convicti sunt, saltem
verbo indicasse satis erit. Æternus enim Plinii (l) Literarum
usus nullus est; & fabulosi sunt Rabbinii quos citat Aug. Pfeifferus
(m) Præadamitas, Doctores Adami Somniantes; à quibus
Adam Characteres acceperit. Traditiones siquidem de Præada-
mitis Anonymi (qui deprehensus fuit Isaacus Peyrerius cuius
Manuscriptum ab ipso autore communicatum Hafniæ Anno
1645. se legisse affirmat Bangius (n) explosæ sunt à Johanne
Danhavvero & Johanne Micralio in scriptis Peyrerio oppo-

(i)

l. *supra cit.*

p. 15.

(k)

*Dissert. de
duplici Ter-
ra*

(l)

Hist. Nat.

l. 7. c. 56.

(m)

in Faseic.

Diss. D. 1. De

Lingua Pro-

toph. ac. 1.

(n)

l. c. Exer. 2.

p. 134°

(o) *En novo Pro-* *metheoPræ-* *ad. ad Cau-* *casum rele-* *gato* **Etis**; item à **Johanne Ufferio** (o) **Samuele Maresio** (p) **Johanne Hilperto** in illustri **Julia Professore** (q) **Antonio Hulsio** (r) **Eusebio Romano** (s) **Neque minus fabulosi sunt isti Rabbino-** **rum qui Literas Ebraeorum inter decem res creatas in vesperâ Sabbathi referunt conf. Bangius** (t) **Thesium, Pantheum, Hephurnum, Gaffarellum, Duretum, & ejus formæ alios refutavit Clariss. Thomas Bangius l. c. Nieremberg** qui **Moysem primum Inventorem Characteris Ebraici, esse, propugnat** **satisfecit D. Wasmuthus** (u) à **VValthono Capello Scaligero & Asseclis** qui **Samaritanorum Literas, primævos S. Codicis characteres esse contendunt, securos quoslibet jubent esse Buxtorffii Dissertat. de Literis Hebræorum, Anticriticum Capell. Tract. de Punctis & Athanasius Kircherus loco scæpini citato, VVasmuthus & alii.**

(p) *in Refutat. fabulæ Præ-* *adamiticæ* **§. 13. Ut pagellarum ratio habeatur, reliqua brevibus. Definitionem Characteris, Ebraeorum sequentem tradit F. M. B. ab Helmont loco suprà cit. (x) Hebræorum Scriptura nihil est aliud, quam variorum humanæ Linguæ motuum artificiosa representatio. Supponit enim Linguam esse penicillum quasi Quo, & simul tabulam in Qua literarum Characteres depingantur naturaliter. At rejicit eam Doct. Sam. Andrea (y) neque ego illam meam facio Si tamen omnium rerum definitio exigatur, delineo istas, quod sint Signa Verborum, quemadmodum Verba sunt signa conceptuum in Adami Scholâ inventa & in Heberi posteros propagata conf. Buxtorf (z) Dilherrus (a) Borbonius (b) & alii**

(r) *in Non Ente Præadamitico* **§. 14. De Figurâ Literarum Ebraeorum propriè & Strictè talium jam fuit evictum, illam non aliam, esse, quam quæ in Codice sacro V. T. oculis usurpatur. Etenim Nova Quadratæ pinguitas & gracillitas non mutat figuras. Et habeant Judæi in MSC. alios atque alios Characteres modo מרבער figuræ nobis relinquuntur. Optimè R. Abraham de Balmes (c) sciendum est quod Scriptura literarum apud Hebræos habeat modos varios, pro diversitate provinciarum, quam vocamus Assyriacam, que verè est orthographica, & egressa nobiscum ex Assyria. Ipsa enim est Scriptura, in qua exarata sunt Lex, adeoque Scriptura sacra in veritate. Scribæ ut pulchram facerent scriptionem suam, pero mutarunt figuras earum, pro nationibus & Linguis**

(s) *in Animad. versionibus in Libr. Præadamitarum* **(t) l. c. Exercit. l. p. 4. u**

(x) *in Del. in Alb. Nat. p. 3.*

(y) *in Exam. Cabbale D. Mori*

z) in Præfat. Lex. Chal. Syriaci. a) Eclog. Syr. Dict. 12. p. 396. b) in Palat. Eloqu. p. 110 c) cit. à Dilber. Eclog. Syriac. Dict. p. 7.

*sua, quæ mutatio non digna est divinatione super se. Sed postea in reliquis
Scripturas, vulgaris incidit permutatio magna quoad literas: neque ser-
vata est scriptura Assyriaca nisi in Bibliis.*

§. 15. Nomina Liter. Ebr. Grammatici tradunt passim,
quorum Etymologias venati sunt Reuchlinus (d) Cevallerius (e) (d) l. 3.
Petrus Martinius (f) Verum enim vero Buxtorfius in Thesauro Cabb. p. 533.
Grammaticæ de his format iudicium: Nominum literarum Al- (e) in Ru-
phabeti Etymologia quam vulgò afferunt partim incerta vel nulla- dim. Lingv.
est, partim non multum ad accuratiorem illarum cognitionem Ebr. sub
facile. init.

§. 16. Potestates Literarum Ebræorum naturales atque vi- (f) in Tech-
vaces ut obtineret singulari studio incubuit F. M. B. ab Helmont. nol. Gramm.
l. cit. In quo tamen exiguam gratiam ipsi refert Samuel Andrea loco Hebr. p. 21.
jam cit (g) Et quoniam Ebræorum Literæ numerandi quoque po- & seqq.
testatem habent, exinde constare arbitror, quare Henoch & Abra- (g) p. 1104.
ham Matheseos; Arithmetica & Astronomiæ legantur periti. De (h) in Di-
Henoch, testimonia collegit Aug. Pfeiffer. (h) De Abrahamo vero sput. de He-
illa collegisse Scotanum in Biblioth. (i) testatur Sam. Andrea loc. noch. §. 11.
cit p. 74. Scil. exinde quod literes pingendi artem calluerint, iisdem- Jeqq.
que & numerum dierum ad mensuram astrorum exprimere, & (i) Tom. 1.
Arithmetica studio suppetias ita ferre potuerint literis suis. tr. 3. p. 89.

§. 17. Quod Literæ Ebræorum sint Vivaces, & ante mundi
principium impetraverint ministeria, quibus eas oporteat in seculo
præsidere Judæorum Commentum meritò ridet Sam. Andrea in
Exam. Cabb. D. Mori p. 117. & quem citat, Agobardus Episcopus
Lugdunensis in libello de Judæorum superstitione. Quamvis etiam
Reuchlinus (k) singulas Alphabeti literas Symbola faciat rerum. (k) l. 3.
& totum Alphabetum Ebræorum ex Cabbalistarum mente in tres Cappaie
ordines dividat, quorum primus ab א ad י עולם המלאכים
Mundus Angelicus secundus à litera כ ad literem ך vocatur
עולם חגלגלים Mundus Orbium s. sphaerarum tertius à ק ad ת
quatuor Elementa cum suis formis, & simul omnia mixta, tam ani-
mata quàm inanimata complectitur, & appellatur עולם הסיירות
seu mundus elementorum. Et Hieronymus in Procem. Comm. in
Thren. & tom. 4. Operum (l) dedit Mysticam Alphabeti Hebraici (l) Epist. ad
Interpretationem, quæ hisce Symbolis includitur. Doctrina Domus Paulam Ur-
Plenisudo Tabularum; Ista Et Hæc Vita; Bonum Principium Manus hic. de In-
C Cordis interpretas.

*Corda seu Disciplina; Ex ipsis Sempiternum Adjutorium; Fons sive Oculus
Oris Justitiae; Vocatio Capitis; Dentium Signa.* Tali etiam Elemen-
torum Hebraicorum Mystico sensu delectatus est Eusebius, quem
Græco sermone expressit; item Johannes Cheradamus. qui Alpha-
betum Linguae Sanctae Mystico sensu refertum edidit Parisiis Anno

[m] loc. cit. 1532; citante Th. Bangio (m) & Sam. Andreae (n) Vtrum de his ipse
pag. 217. Bangius loc. cit. *Hæc curiosus; quam utilis; ingeniosus quam solidus.*
Exercit. III. Interim quod Capellus nullam Characteri, seu ductui Ebraeorum
(n) loc. cit. Scripturæ, dixit inesse sanctitatem, merito refutat Clar. Wasmuth. (o)
p. 112. §. 18. Numerum Liter. Ebr. exhibet vers. 23. cap. 5. Jesaia.

(o) Vindic. Distributionis, in Gutturales, Labiales, Linguales, Dentales, &
S. part. 1. Palatinas, antiquitatem Patriarchæ Abrahamo faciunt majorem.
p. 74. Judæorum Magistri. Nam, juxta Sam. Andreae loc. cit. ex libro
Jetzirah, cujus Abrahamum autorem faciunt hæc afferunt verba ex
Versione Rittangelii: Viginti & duæ literæ, exaratae in Lingua, ex-
sculptæ in Spiritu, fixæ in ore, in quinque locis כוּכָךְ, כוּכָךְ, כוּכָךְ,
כוּכָךְ, כוּכָךְ; וְסַעַר; אַחַהּ. Coeterum distributionem Lit.
Ebr. Reuchlini Cabbalisticam, jam vidimus supra; qualis etiam est
illa Rabbiorum quæ XXII literas dispersiunt in tres Masres אָמַשׁ;
Septem Duplices בְּגֵרָכְפֵּר; & Duodecim simplices הוּ הוּ הוּ סַעַר.

(p) in Smegm. Or. §. 19. Literarum Consonantium Anima sunt Vocales Ebr.
Ling. cap. 3. quas ab interitu vindicarunt Buxtorfius, Kircherus, Wasmuthus,
§. 51. seqv. & alii.

(q) de Or. L.L. p. 20. §. 20. Et pariter Characteres Ebr. Matres omnis alius Scri-
seqv. pturæ latis aperte statuunt Doctissimi Viri Hottingerus, (p) Bee-
(r) in Prodr. manus (q) Kircherus (r) Erasmus Smidius in Notis ad N. T. (s)
Copto cap. cujus ἐμφωνικὰς sunt sequentia: Nec sine ἐμφωνικὰς literulas
2. p. 199. α & ω vulgò contemptissimas tantum dignatur filius Dei innuens se &
& 215. autorem & finem totius Scripturæ esse &c. Quare autem τὸ Alpha prima
(s) ad cap. 1. reliquarum literarum, factum fuerit, differitur, apud Plutarchum (t)
v. 8. Apoc. Neque dicitur alpha à verbo ἀλφω invenio, ut quidam Grammatici nu-
p. 148. gantur, quum hoc vice versâ ab illo deducatur; Sed nomen refert Hebrææ
(t) lib. 9. literæ aleph; ut Delta τῆς Daleth; lambda τῆς Lameth. Sicut ergo
impos. nomen Hebraica imitatur & Ordo, In omnibus sanè ut puto Lingua à ca-
uelf. 2. put est, licet non in omnibus O finis literarum. Hæc gravissimè & ve-
rissimè

rissimè Smidius A cujus Linguae Scripturâ jam reliquarum Lingua-
 rum Characteres & nomina & ordinem mutuo capiunt ab illâ etiam
 omnino ut filia à Matre genita sunt. Et conferamus literas; Syriacæ
 præter Olaph & Vav, omnes, satis apertè Hebræorum literas Ma-
 tres venerantur, in versis saltem quibusdam: e. g. Hheth inversum,
 erit Hebræorum ך; Judh inversum Hebræorum ם &c. Chaldaicæ
 Character Estrangelo Scripturam partim Syrorum partim Hebræo-
 rum imitatur, & mistum quoddam ex iis est. In Samaritanorum
 licet omnino non conveniant Crinesius, Kircherus & alii quos ci-
 tat Wasmuthus (u) Attamen Kircheri character Samaritanus Pri- u) *Vindie.*
 scus (hunc enim primitus essentialiter eundem fuisse cum Hebræo- s. *Lit. parte*
 rum Biblico ipse defendit (x) & Hodiernus seu novus tam in MSC. 1. *sect. 1. p.*
 quam in Impressis, quem tradit Gerhardus (y) partim parum di- 67.
 ferebant; partim haut obscure ex Hebræo derivari possunt. Ara- x) *in Oed.*
 bica L. Character Antiquus, teste Clariss. Hottingero (z) rarius *Egypt. parte.*
 hodiè conspicitur & ipsis Arabibus illegibilis. Si daretur, prodiret 11. *class. 1.*
 filius Matris Hebrææ. Novus; sive Selectior & Arabum, sive Com- 1. *Disqv. 3.*
 muniior seu Turcicus non longius abit; conferantur saltem Sjin, y) *in Harm.*
 Kef, Mim Wau, &c. Arabum, cum Hebr. ן, ך, ם, ן & videbi- *Gramm. p.*
 mus vera esse, quæ habet Kircherus in Prodomo Copto (a) Arabicus 7. & 8.
 posteris temporibus è Chirographico seu Currente Hebræorum Characterè, z) *loc. cit.*
 (uti clarè alibi demonstrabimus) perfluxit: & alibi; scil. pag. 215. loc cit. *cap. 3. §. 32.*
 Imò Syras Arabicas, Samaritanasque Literas, quicquid alii dicant, aliun- a) *cap. 8. p.*
 de non profluxisse nisi ex antiqua hoc Characterè (de Hebræorum Cha- 199. & 215.
 ractere loquitur) suo loco ostendam. De Persico Hottingerus loco cit. b) *§. 39.*
 (b) *Est vel Veter vel Novus.* Ille Christianis Philologus in nostro axe hactè- 40. 41.
 nus invisus & incognitus. Iste ab Muhammedismo nato, in Persiam illa-
 tus, cum Arabico idem est, variante solum quorundam elementorum po-
 testate. Interim quem Clariss. Aug. Oppffer (c) Persicum tradit r) *im Jahr*
 ferè eadem sunt, cum illis quas Gerhardus loco suprâ cit. venditat *Oppffer.*
 pro Samaritanis. *Aethiopum* Geetz seu Libera Scripturæ (Sancta enim
 cum Chald. Estrangelo eadem est) Lavi est Cubans Hebræorum
 ך; Hoi; inversum ך, Res inversum ך, Saat Hebræorum.
 W &c. Armenicus Character in quibusdam cum Ebræorum in qui-
 busdam cum Copticis & Græcis convenit. Coptica (si dicendum
 quod res est) Græcorum Majuscula Scriptura est: Habet enim
 C 2 ferè

d) cap. 7.

e) loco superius cit.

f) in
Sphinge.
Theolog.
Philos. cap.

26. p. 979.

g) p. 303.

h) in Exam.

Cabb. Mori

i) in Disp. de
Masora.

ferè Græcarum Literarum & nomina & potestates, nisi quod aliis literis ex Syriacâ vel potius Hebræa Scripturâ aucta sit. Numerat etenim XXXII. literas, de Affinitate Linguae Copticae seu Aegyptiacae cum Græca plura leges in Prodomo copto (d) Athanasii Kircheri: Ex Copticâ, Græca; Intulit enim istam Cadmus ex Phœnicâ in Græciam. Ex Græcâ Latinorum & Germanorum scripturâ, &c. At vero Græcam ex Hebræorum Scripturâ derivari illustrat Becmannus, (e) Johan Heidfeldius (f) & alii.

§. 21. Quæ huc referri possent de Cabbalâ, dabunt Glassii Philol. S. (g) Sam. Andreae (h) & quoscit, Hottingerus Reuchlinus, Merfennus, Buxtorfius, Diherrus & alii. De Masora Aug. Pfeiffer (i) & quos adducit autores. De Literis Ebræorum Mæmonicis, M. Johannes Fridericus Nicolai in Disp. de Lit. Ebr. Græc. & Lat. Mnemonicis & alii.

SOLI DEO GLORIA.

Ad Per-Eximium atq; Doctissimum

DN. RESPONDENTEM.

Quisquis Patrum, libas sanctissima, Linguae,
Expectas studiis præmia digna Tuis.
Svaviter hinc nucleo vescere putamine moto
Ipse Tuum & Lauro cinget Apollo caput.

PRÆSES.

Quam foveas mentem, quo tendas, suavis amice,
Et quantum speres, hæc tua capta docent.
Dum positis linguis quas Roma & Græcia præbent
(Quas etiam multâ sedulitate colis.)
Pergis ad Hebræam, monstrans fundamenta & ortum,
Ac sacris scriptis quæ sit habenda fides.
Laudo, non pigeat tales perferre labores.
Volve, age, volve piâ Biblia sacra, manu.
Tempus erit quondam, quo te labor iste beabit,
Quoq; Minerva tibi præmia digna dabit.

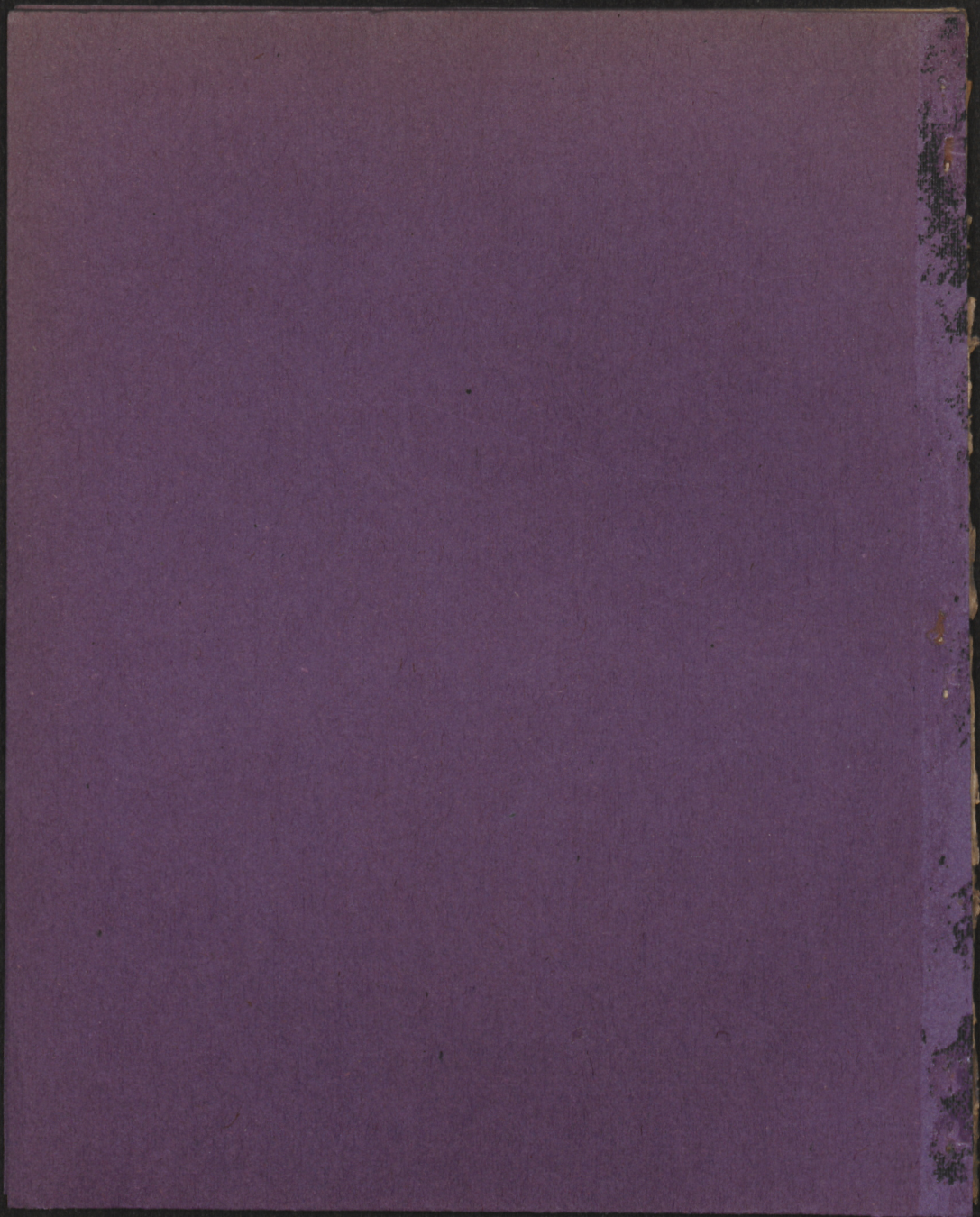
Hæc paucula amico suo singulariter dilecto
ἑνός εἰς ἑνός. apponebat

Arnoldus Hark Hollatus Phil: Stud:

usque distinctam ab aliis & veram
verò à gentibus distingui potuit,
Literaturam Heberi, quæ Heber
in familia Heberi tantum servata
iam Benedictio generis humanæ,
mulgata erat, Reliquorum vero
bylonicæ exstructæ fuerunt & Ma
Heberi Ecclesia discerni potuit ab
ad Jonam Prophetam & ulterius
tur, cujus Jehova Deus est Linguâ E
rem Eberi quem Noah à Mathusal
vero Heber hauserat & didicerat
tempora servata fuisse; quod fuit

§. 11. Manet E. Hebræori
cum ab Adamo inventum ad Moy
& servatum esse; Et Characteres
co & Mosaico, hoc saltem discri
venerit, Moyses vel etiam Deus eo
stituerit, aut si mutatio facta, non
cidentaliter mutaverit; juxta Athar
ad stipulatur Thomas Bangius (i)
Don Josephi Antoni Gonzalez
Verba: Moyses non Literarum
inconditos Characteres antiquos p
rem formam & usum concinnavit
esse Mallmekroth de Nat. Lit. c. 2

§. 12. In contrarium abeu
solidis fundamentis, aut jam sati
verbo indicasse satis erit. Et
usus nullus est; & fabulosi sunt B
(m) Præadamitas, Doctores
Adam Characteres acceperit. T
mitis Anonymi (qui deprehens
Manuscriptum ab ipso autore
1645. se legisse affirmat Bangius
Danhavvero & Johanne Micra

the scale towards document

m Dei. (5.) Quibus
fuisse Linguam &
ceperat; quæque
Heberi Lingua et
inis benedicti pro
Pœna Turris Ba
Omnia ista quibus
servata fuisse usque
nas Hebræus voca
ens etiam Characte
ipuli, ore; à Noaho
na Judaicæ Ecclesiæ

m Sacrum & Bibli
is servari potuisse
em esse cum Bibli
m Characteres in
pristino nitore re
lia, sed tantum ac
suprà citatò. Cui
ententiam allegans
itis Hispani (k)
index. qui rudes &
atificantes, in aptio
Dor jactitat similiter

aut nullis nituntur
visti sunt, saltem
nii (l) Literarum
tat Aug. Pfeifferus
nantes; à quibus
videm de Præada
Peyrerius cuius
m Hafniæ Anno
sunt à Johanne
is Peyrerio oppo
sitis

(i)
l. *supra cit.*
p. 15.
(k)
Dissert: de
duplici Ter
rà
(l)
Hist. Nat.
l. 7. c. 56.
(m)
in Fæst.
Diss. D. 1. De
Lingua Pro
topl. acf. 1.
(n)
l. c. Exer. 2.
p. 134°

